

PRAŽSKÁ VÝZVA
PŘEDSEDY SENÁTU PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
PŘEMYSLA SOBOTKY
U PŘÍLEŽITOSTI KONFERENCE PŘEDSEDŮ
PARLAMENTŮ EVROPSKÝCH POSTKOMUNISTICKÝCH
ZEMÍ „CESTA Z OKOVŮ“

Před dvaceti lety zažila do té do doby po desetiletí nesvobodná část Evropy obrovský zlom. Zdánlivě nezničitelný totalitní systém se začal hroutit. Varšava, Berlín, Praha, Bratislava, Budapešť, Vilnius, Riga, Tallinn, Lublaň, Sofie a Bukurešť se začaly vracet zpět do evropského civilizačního okruhu a vydaly se na cestu k demokracii a ekonomické transformaci, završenou současným členstvím v EU a NATO.

Historici, ekonomové, novináři či sociologové se mohou přít, zda se za posledních dvacet let v té či oné zemi mohlo či nemohlo dosáhnout na této cestě mnohem více úspěchů. Málokdo z těch, kteří nepoznali totalitní systém na vlastní kůži, si však dokáže uvědomit, že dědictví komunismu zůstává pro mnoho lidí stále velkým závažím. Pokud však co nejvíce občanů našich zemí pochopí svou odpovědnost a přestane se bát vlastního osudu, vlastního rozhodování a vlastní svobody, budeme ještě úspěšnější.

Po více než čtyřicetiletých zkušenostech s komunismem a zároveň se stále živými vzpomínkami na následky jiných totalitních režimů v minulosti jsme si dobře vědomi každého, i skrytého, nebezpečí porušování svobody a demokracie a víme, že je nutno na ně včas upozorňovat.

Vyzýváme zároveň své kolegy z těch evropských zemí, které v poválečných letech neměly zkušenost s totalitním režimem, aby ve vlastním zájmu našli porozumění pro to, že naše země jsou zvláště citlivé k hodnotám svobody a demokracie, které je třeba velmi důkladně bránit. Proto také upozorňujeme, že by se měla věnovat zvýšená pozornost novým formám populismu, demagogie a dirigismu, které mohou negativně ovlivňovat demokratický proces v kterékoliv evropské zemi.

Za posledních dvacet let dokázala celá Evropa společnými silami projít cestu, o které se možná nesnilo ani velkým utopistům. Přes tyto úspěchy nezapomínejme na následující zásady:

- 1) Principy svobody a solidarity v EU musí zůstat základem jejího fungování.
- 2) Podporujeme také další rozšíření EU na základě dohodnutých kritérií a zásad a zároveň berme v úvahu kapacitu EU integrovat nové členy. Buďme si vědomi velkého očekávání v kandidátských zemích, které nesmíme zklamat.

Pokud chceme, aby náš život dále pokračoval v míru a ve svobodě, nesmíme podcenit žádná nová rizika, která před námi stojí. Čeká nás řešení mnoha vážných problémů a věříme, že to společně dokážeme! Proto se na své ostatní evropské kolegy obracíme s následující výzvou:

- 1) V zájmu zachování evropské vitality podporujeme princip subsidiarity a nezastupitelnou roli národních parlamentů v procesu evropské integrace. To je důležitý faktor, jak občany jednotlivých zemí EU neodcizit myšlenkou společné cesty.

- 2) Za prioritní považujeme otázky efektivní evropské bezpečnosti, energetické, environmentální, zemědělské politiky a politiky v oblasti vzdělání, vědy a technologie.

- 3) Vystupujeme včas a rázně proti všem formám politického i náboženského extremismu a fundamentalismu i snahám o ožívání negativních relikvů evropské historie.

- 4) Považujeme proto za životně důležité, aby všichni evropští politici spolu s občany považovali popírání či bagatelizování zločinů komunismu i podporu jiných totalitních systémů, extremismu a rasové nesnášenlivosti za odporné a nebezpečné a postihovali je stejně jako popírání či bagatelizování zločinů nacismu.

V Praze, dne 17.11.2009

